

Priepoliarinis Uralas 1999 (4s.k.) - v."Starucha" - per."Karpinskij" - v."Naroda" - per."Karpinskij" - per."Kar-Kar" -v."Manaraga" - per."Kar-Kar".

Priepoliarinis Uralas 1999 (4s.k.)

Autorius: Mindaugas Jakštas

Taip pat: [Dienoraštis](#) ir [Nuotraukos](#)

Maršrutas:

Geležinkelio stotis "Inta" - geologų bazė "Želanij" - k."Starucha" - per."Karpinskij" - k."Naroda" - per."Karpinskij" - per."Kar-Kar" -k."Manaraga" - pakylimas iki upės Pisian Šor ištakų ir atgal - leidimasis žemyn Kosju upe iki upės Nidysej - grįžimas atgal į bazę "Želanij per "Kar-Kar" perėją.

Žygio dalyviai:

Pavardė, vardas	Pareigos grupėje	Kontaktinis telefonas
Jakštas Mindaugas	Vadovas	8-22-444531
Budriūnas Justas	-	8-285-29967 ir 8-220-31730
Stanaitis Linas	Remontas	8-229-47495 ir 8-229-52754
Šinkūnas Saulius	Medicina	8-27-353057
Misius Antanas	-	8-22-774815
Bumelytė Kristina	Fotografijos	8-22-751579 ir 8-22-226949
Šarskutė Jurgita	Maistininkė	8-22-451781

Išsamus žygio aprašymas:

Keliavome traukiniais (plackarte). Kelionės kaina vienam žmogui (kaip sakoma su viskuo) maždaug apie 650 - 700 Lt. Ji susivedė į sekančias išlaidas:

Rusijos viza - 100 Lt,

bilietai Vilnius-Maskva - 89 Lt, Maskva - Vilnius (pirkome Maskvoje) 80 Lt.

bilietus Maskva-Inta ir Inta-Maskva pirkome Maskvoje. Jeigu perkant bilietą Vilniuje jo kaina apie 140 Lt, tai perkant Maskvoje - 220 rublių (pagal tos dienos kursą tai sudarė 38 Lt). Taigi kiekvienas sutaupėme 100 Lt. Tačiau egzistuoja rizika, kad bilietų tai dienai gali nebūti. Bilietai parduodami tik su pasu, ant bilieto užrašoma pavardė. Traukiniai į Intą važiuoja kiekvieną dieną 13 val. 25 min. Maskvos laiku. Kelionės trukmė 40 val.

už mašiną iš Intos iki bazės "Želanij" - 2000 rublių (pagal tos dienos kursą tai sudarė apie 350Lt.) Vienam žmogui - 50 Lt. Atgal nuo bazės iki Intos mokėjome perpus pigiau - 1000 rublių.

sveikatos draudimas su visokiom mums pritaikytom nuolaidom - apie 50 Lt žmogui. maistas (žygio ir kelionei traukiniu) 150 Lt.

Iš Vilniaus išvažiavome kovo 5d vakare. Kovo 8d. 5val 26 min. buvome Intoje. Pagal pirminį planą turėjome važiuoti ne iki Intos, o iki Kožymo (viena stotele arčiau) ir iš ten bandyti prisitraukinėti iki kalnų. Tačiau, kaip išsiaiškinome su atsitiktinai sutikta maskviečių turistų grupe, Kožyme beveik nėra šansų susirasti transportą, - visos buvusios auto įmonės likviduotos arba perkeltos į Intą. Šiaip Inta gana nemažas miestelis.

Atvykę į Intos gel. stotį pagal maskviečių aprašymą nesunkiai susiradome autoįmonę. Neužilgo pavyko ir surasti vairuotoją, kuris sutiko nuvežti iki geologų bazės Želanij. Tai gana fainas vairuotojas, turintis didelę patirtį važinėjimo kalnų keliais ir dengtą šiltą mašiną- kaip rusai vadina "vachtuvka". Jo telefonas Intoje: 33289 (Belov Valera). Žadėjo reikalui esant bet kada padėti. Po 7 val. kelio (136 km) buvome pas geologus, kur gavome namuką nakvynei.

Kaip pasirodė vėliau šis mūsų "įvažiavimas" į kalnus buvo gana avantiūristinis. Beveik visas Priepoliarinis Uralas yra įtrauktas į nacionalinio parko zoną ir už buvimą reikia mokėti. Vaikščiojimas be leidimų baudžiamas. Tam reikia Intoje susisiekti su nacionalinio parko direkcija (adresas MIRA 41) ir gauti, tai yra nusipirkti leidimus. Kaina gana nedidelė. Be to jie siūlo ir krūvą kitų paslaugų, įskaitant ir transportą. Papildoma informaciją šia tema galima gauti Vilniaus miesto turistų klube. Be to, iškart atvažiavus, būtina prisiregistruoti. Tam reikia užėiti į pasų poskyrį. Kadangi mes atvykome kovo 8 d. (Rusijoje tai nedarbo diena) ir neprisiregistravome, paskutinę dieną, teko turėti nemalonumų su vietos milicija.

Kovo 9 - pirmoji žygio diena.

Kilome Balbanju upe. Prisitrukėme nuo bazės Želanij iki antrojo ežeriuko (atstumas apie 7 km), esančio Staruchos kalno papėdėje. Temperatūra apie -15, šilta. Sniego nedaug. Visi, išskyrus Antaną, turėjome roges. Beveik visur priepoliariniame Urale puikiai čiuožiasi su rogutėmis. Manau tai kiekvienam būtinas dalykas, kadangi tikrai malonu apie 10 kg nusimesti nuo pečių. Ypač žygio pradžioje, kai kuprinės sveria virš 30 kg.

Apie pietus buvome vietoje. Prie ežeriuko stovi keletas namukų. Išsirinkome geriausią. Buvo malkų ir "buržuikė", tačiau nesant dideliame šalčiui, jos nekūrenome. Nuo geologų bazės kylant Balbanju upe aukštyn visur bemiškė zona, todėl norint šiltai nakvoti būtų tikslinga iš geologų išsikaulyti keletą pliauskų ir užsinešti jas į viršų. Mūsų grupė, pagal geologų skaičiavimą, buvo antroji šių metų žiemos sezono metu, todėl kiek pakeliui einant į priekį teko sutikti namukų, visi buvo tušti ir galėjome mėgautis šiltomis nakvynėmis. Situacija pasikeitė žygio pabaigoje, kai grįžtant atgal beveik visi nameliai, rusai juos vadina "balok" buvo užimti turistų.

Kovo 10 - antroji diena.

Daiktus, išskyrus reikalingą įrangą, pūkinės striukes ir pietų maistą palikome namuke ir iš karto užsidėję kates patrukėme į Staruchą. Lipimas į šį kalną gana paprastas. Labai neskubant užtenka 6 valandų, kad įlipti į aukščiausią tašką ir pasivaikščioti kalno viršūne. Pats kalnas virš 5 km ilgio. Lipama šiek tiek paėjus rytų kryptimi palei į Balbanju įtekančios upės slėnį iki antros, ne tokios stačios kalno atšakos. Lipant atsiskleidžia puiki panorama rytų kryptimi. Be to kalno viršuje pavyko surasti gražių kalnų krištolo gabalų. Tai buvusių sprogdinimų rezultatas.

14 val. buvome apačioje prie namuko. Šiandien dar planavome pasiekti antrą namelių vagonėlį, esantį pačiame Balbanju upės aukštupyje, ties dviejų upės dalių susiliejiimo vieta. Kadangi tiksliai žinojome namuko buvimo vietą, nebijojome ateinančios tamsos. Šiaip temti pradėdavo apie 16 val., o paskutiniai iš mūsų grupės namuką pasiekė 18val - jau visai sutemus. Gerai kad pirmieji nuėję prožektoriais signalizavo. Su savimi nuo pirmos stovyklavietės buvome pasiėmę malkų, be to vagonėlyje radome anglių. Išsikūrenome ir po vakarienės sugulėme. Reikėjo gerai pailsėti, rytoj laukia kopimas į aukščiausią viršūnę - Naroda (kituose šaltiniuose Narodnaja). Namuke buvo sukaltos dvi lovos, kurios gremzdžiškai užėmė didesnę ploto dalį. Vos suradome būdą, kaip sugulti septyniese. Vietos tikrai nedaug.

Kovo 11 - trečioji diena.

Atsikėlėme anksti. Aštuntą valandą ryto, prieš tai palikę namuke nenaudotinus daiktus, jau buvome kely. Standartinis lipimas į Narodą yra kuomet einama link Kar-Kar perėjos ir prieš pat perėją netačiau kairiu šlaitu kylama į šį kalną. Tačiau nors mūsų pasirinktas variantas buvo šiek tiek sudėtingesnis, tačiau žymiai įdomesnis ir turtingesnis nepakartojamų panoraminį vaizdų kiekiu. Su slidėmis privažiavę iki Karpinskio perėjos jas palikome, persiritome per perėją kirtome ežeriuką "Goluboe" ir nuo piečiausio jo kranto tiesia kryptimi į viršūnę - kopimas rytiniu kalno šlaitu. Virvių neprireikė. Šiek tiek sudėtingesni paskutiniai metrai prieš pat antrąjį paaukštėjimą, tačiau užteko iškirsti ledkirčiu kietoje firnoje kelis laiptelius. Katės aišku visiems būtinos. 14 val. Lietuvos nepriklausomybės dieną šeši lietuviai (Justas dėl kai kurių priežasčių pasiliko namuke) nusifotografavo ant aukščiausios Uralo viršukalnės. Grįžti naktį nenorėjome, todėl grįžimo tempą turėjome paspartinti. Vakare mėgavomės kakava ir šilta nakvyne.

Kovo 12 - ketvirtoji diena.

Šiandien laukė sunkus fizinis darbas - su visais daiktais reikėjo persiristi per Kar-Kar perėją. Nuo pat namuko prasideda kylimas. Roges tenka prisiristi prie kuprinių - jos kylant nenaudojamos. Visi jaučiame pilnų kuprinių svorio jėgą. Pyla prakaitas, tenka dažnai ilsėtis. Prieš pietus esame prie perėjos. Nors, esant daugiau sniego, į perėją galima užsiropšti nenusiimant slidžių, mums ši laimė neteko ir paskutiniai statesni metrai kieta firna buvo įveikinėjami užsidėjus kates. Jų nenusiėmėm iki nusileidome nuo antrojo perėjos pažemėjimo. Iki vakaro pasiekėme miško pradžios ribą. Pirmoji nakvynė "Zimoj". Naktis buvo šalta.

Kovo 13 - penktoji diena

Vėl dalį daiktų susikrovėme į rogutes, palengvėjo kuprinės. Šiandien turime pasiekti namuką, esantį prie Manaragos. Iki jo apie 12 km kelio. Suradome senas beveik užpustytas vėžes, buvo šiek tiek lengviau, nors sniego, lyginant su Balbanju upės slėniu žymiai daugiau. Nuo šios vietos, leidžiantis žemyn, jo visą laiką daugėjo. Prasidėjęs miškas nebuvo labai tankus ir eiti su rogėmis problemų nebuvo. Pusę keturių vakaro buvome prie namuko, įsikūrę visi nuėjome rinkti malkų. Džiaugėmės, kad nereikės šiandien šalti. Po penkių pirmų žygio dienų visi jautėmės pavargę ir rytoj nusprendėme daryti poilsio dieną.

Kovo 14 - šeštoji diena.

"Dniovkė".

Kovo 15 - septintoji diena.

Šios dienos tikslas - įkopimas į Manaragos viršūnę. Iškeliamė penkiese - pūslės ant Antano kojų ir aukšta Lino temperatūra sumažino grupės narių skaičių. Mūsų pasirinktas maršrutas ėjo per perėją "Studenčeskij". Nuo namuko nuėjome apie 5 km aukštyn palei Manaragos upę. Tada palei vieną iš upelių kilome dar apie 5 km iki pat perėjos. Į perėją užsilipome nenusiėmę slidžių. Pasirodo nuo pat perėjos kylant kalnagūbrio viršumi galima greičiausiai pasiekti viršūnę. Tačiau prieš pat kalną esantis paaukštėjimas mums iš toli pasirodė panašus į stačią kelių metrų akmens sieną. Nors ir kairiau ją galima labai gražiai apeiti, nutarėme tikrumo dėlei leistis nuo perėjos žemyn į kitą pusę ir kilti kitu ne tokiu stačiu šlaitu. Tai buvo tikrai nereikalinga ir paaikėjo tik tada, kai sulaipioję į viršūnę nusileidome pirma aprašytu būdu. Kopimui būtinai reikalingos katės, ledkirčiai ir ryšio virvės, kadangi vietomis yra statū ir lipimas be saugos tikrai rizikingas. Lipome tik į pirmą kalno "dantį". Aukščiausias yra antrasis, tačiau kopimas nuo pirmo "danties" į antrą gana sudėtingas. 13 val. viršūnėje valgėme šokoladą. 14 val. sugrįžome atgal ant perėjos, nuo kurios kaifuodami nusileidome slidėmis žemyn. Dar prieš 17 val. namuke likusiems draugams pasakojome apie mistinę viršūnę ir patirtą kopimo malonumą. Ne veltui Manaraga vadinama "Uralo karaliene" ir kaip vėliau pripažino kai kurie grupės nariai - tai energetiškai stipriausias kalnas visame Priepoliariniame Urale.

Kovo 16 - aštuntoji diena.

Po šiltos nakvynės namuke ir sočių pusryčių, pasiėmę tik reikalingiausius daiktus, išsiruošėme paslydinėti palei "Neprestupnij" kalnagūbrį. Kilome palei upę Pisian Šor. Kuo toliau į viršų, tuo įspūdingesni vaizdai. Atsiveria visai nebūdingi Uralui smailūs ir statūs kalnai. Labai įspūdingai atrodo pats upės aukštupys. Upės ištaka pasiekiamą prieš tai perėjus keturis nuostabius ežerėlius. Ji prasideda ties uždaru cirku - apvalia neįveikiama stačia siena. Prie antrojo ar trečiojo iš ežerėlių gana stati ir aukšta sunkiai įveikiama perėja. Per ją "persiritus" galima būtų nusileisti į Vangyro upės slėnį. Sudėtingas ir labai įdomus rajonas.

Kovo 17 - devintoji diena.

Tolimesnis mūsų planas - leistis žemyn Kosju upe iki upės Durnoj El Južnij, tada palei šia upę eiti iki Kožymo upės ir palei ja einančiu traktu pasiekti Kožymo geležinkelio stotį. Deja Lino liga šį planą nukelia per vieną dieną į priekį. Šiandien - pusiau laisva diena. Aš su Jurga ir Kristina iščiuožiau paslydinėti į Kosju upės aukštupį. Pusdienį pačiaužę grįžome į namuką. Dar laukia šešios sunkios dienos - grįžimas namo.

Kovo 18, 19 - dešimta ir vienuolikta diena.

Susirinkome visus savo daiktus, prisikabinome roges ir iščiuožėme Kosju upe žemyn. Čiuožti upe nėra lengva. Pastoviai reikia apeidinėti properšas, teko kelis kartus įlūžti į upę. Be to upė labai vingiuoja ir tenka papildomai sukti dvigubą kilometražą. Kai kur daug sniego, sunkiai minasi vėžios. Antrą dieną šiek tiek lengviau - upė praplatėja, mažiau sniego. Tačiau pakyla priešpriešinis vėjas, pastoviai sninga. Matomumas labai prastas - beveik visai nesimato šalia upės besitęsiančių kalnų. Blogas matomumas trukdo gerai orientacijai. Nusprendėme, kad priėjome Durnoj El Južnij intaką, tačiau kaip vėliau paaiškėjo iki jo dar buvo likę apie 10 km. Stojame nakvynei. Pradeda šalti.

Kovo 20 d. - dvylikta diena.

Šiek tiek pragiedrėja, spaudžia šaltukas. Apšilę prie laužo ir papusryčiaavę pradėdame ėjimą tariama Durnoj El upe. Įbrendame į miško pusynus. Pastoviai šąla tai rankos, tai kojos. Pasiklydome. Reikėjo grįžti atgal į nakvynės vietą. Justas su Kristina iščiuožė į žvalgybą. Grįžę praneša, kad iki Durnoj El intako dar esame nepričiuožę - iki jo apie trys valandos kelio. Po vakarienės nusprendžiame grįžti atgal tuo pačiu maršrutu., kaip ir atėjome. Grįšime savo vėžiomis atgal. Naktį temperatūra nukrito iki -45 laipsnių. Dujinis primusas užšalo ir nebedega. Kilimėliai nuo šalčio keistai traška - rodosi tuoj ims ir sulūš.

Kovo 21, 22, 23 d. - trylikta, keturiolikta ir penkiolikta (paskutinė) dienos

Eiti atgal vėžiomis žymiai lengviau. Be to yra aiškus tikslas ir žinomas kelias. Tai suteikia papildomų jėgų. Oras pasitaisė, puikus matomumas ir nepakartojamas kalnų masyvų grožis džiugino sielą. Iki bazės "Želanij nusigavome per tris dienas. Pakeliui sutikome dar kelias turistų grupes. 23 dienos šeštą vakaro buvome bazėje. Mums pasisekė - už trijų valandų važiavo dengta mašina (o tai reiškia kad joje šilta), pakrauta kvarco mineralais. Susitarėme, kad už 1000 rublių mus nuves iki Intos geležinkelio stoties. Žygis baigėsi.

Žygio statistika

Data	Įveikta maršruto atkarpa, km	Tame tarpe slidėmis, km	Pereitos perėjos	Įkopimai į viršūnes	Pastabos dėl dienos maršruto
03.09	23,5	23.5	-	-	Bazė Želanij -ežeras prie k. Starucha - slidinėjimas
03.10	12,5	8.5	-	Starucha	Įkopimas ir nedidelis pasivaikščiojimas viršūne
03.11	9	4	Karpinskij	Naroda	Kopimas į k. Naroda per Karpinskij perėją
03.12	13	10	Kar-Kar	-	Per Kar-Kar į Manaragos slėnį (iki miško pradžios)
03.13	12.5	12.5	-	-	Iki namelio prie Manaragos kalno
03.14	-	-	-	-	Poilsio diena
03.15	25	20	Studenčeskij	Manaraga	Įkopimas į Manaragos viršūnę
03.16	30	30	-	-	Kilimas iki Pisian Šor upės ištakų
03.17	15	15	-	-	Kilimas į Kosju upės aukštupį
03.18	16	16	-	-	Žemyn Kosju upe iki k. Kolokolnia papėdės
03.19	20	20	-	-	Žemyn Kosju upe iki

					upės Nidisej
03.20	10	10	-	-	Klajojimas po mišką, ieškant upės Durnoj El Južnij
03.21	25	25	-	-	Gržimas atgal (5km liko iki namuko ties Manaraga)
03.22	23	23	-	-	Gržimas atgal (5 km liko iki Kar-Kar)
03.23	28	25	Kar-Kar	-	Gržimas atgal (iki bazės Želanij)

Viso:

žygio dienų: 15

praeita pėsčiomis ir slidėmis: 262.5 km

praeita slidėmis: 242.5 km

pereitų perėjų skaičius: 5

įkopimų į viršūnes skaičius: 3

Žygio vadovas: M.Jakštas